

Udfordringsbilledet i Ishøj - Social- og Sundhedsudvalgets strategiarbejde

Social- og Sundhedsudvalgsmøde den 12. Oktober 2023

Fælles for sundheds-, social- og ældreområdet

- Skiftende livsfaser i en borgers liv fra barn til ældre
- Forskellige behov og udfordringer gennem livet
- Forebyggelse bør ske før sygdom indtræffer

Livsfaser

- Børn
- Unge
- Familier
- Medarbejdere
- Voksne
- Ældre

Arenaer

- Fritidsliv
- Familieliv
- Arbejdsplads
- Fællesskaber

Udfordringer

- Helbred
- Sygdom
- Diagnose

Strategierne i sammenhæng

- Områderne spiller sammen og påvirker hinanden
- Der kan opstå udfordringer og løsninger i overgangene

Udfordringer på sundhedsområdet

- Generelt dårligt helbred
- Ulighed i sundhed
- Manglende forebyggelse

Hvordan skal der
prioriteres mellem
indsatser målrettet
sygdom og
forebyggelse?

Udfordringer på sundhedsområdet

Under-
ernæring

Ensomhed

Dårlig
mental
trivsel

Kronisk
sygdom fx
diabetes

Rusmidler

Overvægt

Inaktivitet

Tobak og
nikotin

Ishøjs borgere er blandt de mest usunde i Danmark målt på næsten alle parametre.

Forældres dårlige sundhed smitter af på deres børns sundhedstilstand.

Den dårlige sundhedstilstand har betydning for sygefraværet i kommunen som arbejdsplads.

Kilde: Debatoplæg til Byrådet om temaer for Ishøj Kommunes vision 2035 (august 2023)

Udfordringer på sundhedsområdet

- Sundhedsudfordringerne kalder både på forebyggende og behandlende indsatser

Manglende tilbud og aktiviteter

Manglende viden om tilbud

Manglende brobygning i borgerforløb

Manglende lige adgang

Samarbejde på tværs

Udfordringer på sundhedsområdet

- Ulighed i sundhed på baggrund af følgende faktorer

Manglende
sundheds-
kompetence

Social arv

Kompleks
livssituation

Socioøkonomiske
forhold

Etnicitet

Ventetid

A hand is shown placing a white puzzle piece with a blue silhouette of a person into a larger puzzle. The puzzle consists of many pieces, each with a light blue silhouette of a person. The piece being placed is the only one with a darker blue silhouette. The background is a light blue color.

Udfordringer på sundhedsområdet

- Alex. Denne borgercase skal være med til at illustrere kompleksiteten i en fiktiv Ishøj borgers liv.
- Alex har siden barndommen været overvægtig
- Har udover idræt i skolen aldrig dyrket motion
- Ryger cigaretter
- Har fået konstateret diabetes type 2, hvilket hans far også har
- Oplever vanskeligheder i relationer til andre mennesker
- Føler sig ensom
- Udvikler en angstlidelse

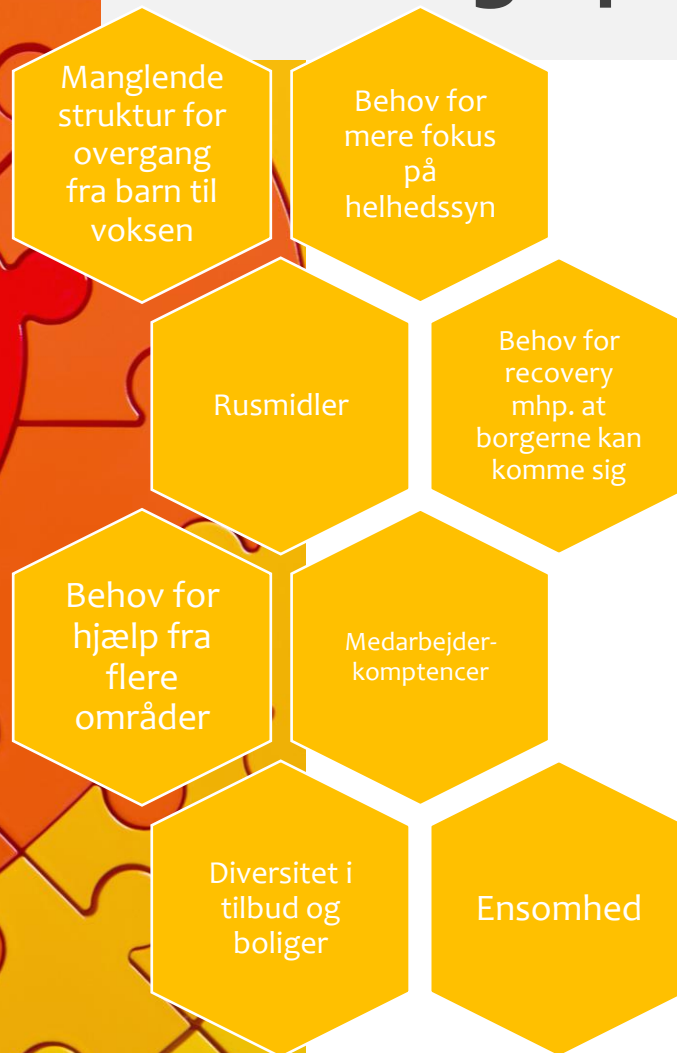

Udfordringer på socialområdet

- Stigende kompleksitet i borgernes liv fx pga. diagnoser
- Nationalt stigende udgifter fx til botilbud
- Skiftende krav til borgernes boliger
- Behov for at kunne understøtte borgernes udvikling, hvilket medfører ændring i medarbejdernes rolle og kompetencer

Hvordan udvikles tilbud i takt med den stigende kompleksitet i borgernes liv?

Udfordringer på socialområdet

Udgiftsstigningen på voksenområdet drives særligt af botilbud. Der er ikke kun tale om en stigning i de samlede udgifter til botilbud. Der er også tale om at de gennemsnitlige udgifter pr. borger stiger.

De borgere, der modtager de dyreste indsatser, er typisk borgere med meget komplekse udfordringer og behov, herunder borgere med svær autisme, ADHD, udviklingshæmning og/eller volds- eller foranstaltningsdomme.

Kilde: Ekspertudvalget på socialområdet.
Delrapport 1 (maj 2023)

Udfordringer på socialområdet

- En ny virkelighed kalder på tættere kobling mellem faglighed og økonomisk styring

Ulighed og socio-økonomiske forhold

Komplekse borgerforløb

Behov for tidlig opsporing

Boliger bedre tilpasset borgernes behov

Behov for økonomisk råderum til at hjælpe flere borgere

Behov for øget sammenhæng i forløb

Øget behov for systematik i opfølgning på tilbud

Øget behov for forebyggelse

Udfordringer på socialområdet

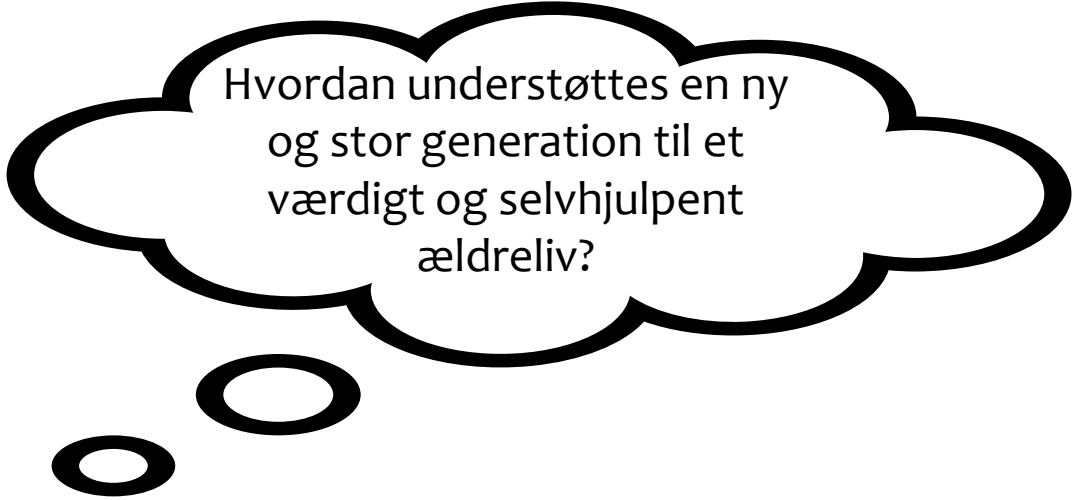
- Alex, borgercase

- Alex afbryder erhvervsuddannelse
- Begynder at arbejde som taxachauffør
- Tager kokain i weekenderne
- Frakendes kørekort og mister sit job
- Føler sig ensom
- Laver kriminalitet
- Får fængselsdom og mister sin bolig under afsoning
- Tildeles et midlertidigt botilbud (serviceloven § 107)
- Bliver udredt og får en ADHD-diagnose
- Forlader botilbuddet pga. konflikter
- Bliver hjemløs

Udfordringer på ældreområdet

- Flere +80-årige (546 ældre i løbet af 5 år)
- Rekrutteringsudfordringer
- Ensomhed
- Manglende behovstilpassede boliger

Hvordan understøttes en ny og stor generation til et værdigt og selvhjulpent ældre liv?

Udfordringer på ældreområdet

Forventning
vs.
serviceniveau

Længere tid i
egen bolig

Flere med
demens

Ensomhed

Kompetencer
hos
medarbejdere

Større behov
for hjælp,
pleje og
genoptræning

Manglende
dagtilbud til
borgere med
særlige behov

Behov for
forebyggelse
og
rehabilitering

Ishøj vil som følge af det øgede antal ældre og rekrutteringsudfordringer mangle kvalificeret personale indenfor sundheds- og velfærdsområderne.

Forsørgerbyrden er stigende, fordi antallet af ældre stiger, mens antallet af borgere i den erhvervsaktive alder er konstant. Det betyder, at hver enkelt borger i den erhvervsaktive alder skal forsørge flere børn og ældre.

Kilde: Debatoplæg til Byrådet om temaer for Ishøj Kommunes vision 2035 (august 2023)

Udfordringer på ældreområdet

- Udfordringer med uddannelse, rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere påvirker de ydelser borgerne modtager og borgerens oplevelse

Fastholdelse og udvikling af kompetencer

Organisering og arbejdsgange

Dokumentation og digitalisering

Patientsikkerhed

Borgerens oplevelse

Udfordringer på ældreområdet

Mediedækningen af udviklingsprojektet "Kaffe først" i Haderslev Kommune (inspireret af den hollandske Buurtzorg-model) har bidraget til at sætte nationalt fokus på "mennesket før bureaukratiet"

Hvordan kan ageres i spændingsfeltet mellem "kaffe først" versus nødvendighed af effektiv arbejdstilrettelæggelse og dokumentationskrav?

Udfordringer på ældreområdet

- Alex, borgercase

- Alex har fået konstateret KOL (85-90% af KOL-tilfælde skyldes rygning)
- Har haft en blodprop (øget risiko for blodprop ved inaktivitet, overvægt og type 2 diabetes)
- Visiteres til plejehjemsplads (serviceloven § 192 a)
- Føler sig ensom
- Har udadreagerende adfærd
- Får demensdiagnosen Alzheimers sygdom (mange års rygning kan øge risikoen for Alzheimers med 70-80%)
- Har konflikter med de andre beboere på plejehjemmet

Nødvendige prioriteringer

Hvis arbejdsstyrken ikke vokser, er vores handlemuligheder alene at lade skatten stige og/eller reducere velfærden.

Kilde: Debatoplæg til Byrådet om temaer for Ishøj Kommunes vision 2035 (august 2023)

Der er uoverensstemmelser mellem danskernes forventninger til velfærd og kommunernes mulighed for at indfri dem. Hvilke prioriteringer kalder det på?

Samarbejde med borgeren og andre aktører

- Borgerens behov og evner kan ændre sig, hvilket peger på at kommunen, sammen med borgeren, bør finde løsninger både inden for og uden for Center for Voksne og Velfærd.
- Center for Voksne og Velfærd bør, sammen med borgeren, aktivt samarbejde med pårørende, netværk, frivillige, lokalsamfund, arbejdsgivere og uddannelsestilbud samt andre centre og sektorer for at skabe rettidige, sammenhængende og langsigtede løsninger.